

О ДОДАТНОМ ПРОТОКОЛУ

У Републици Србији су на снази следећи међународни споразуми и уговори у вези са неширењем нуклеарног наоружања:

- Уговор о неширењу нуклеарног оружја (Сл. лист СФРЈ бр. 10/70)
- Споразум између СФРЈ и МААЕ о примени гарантија у вези са Уговором о неширењу нуклеарног оружја (Сл. лист СФРЈ бр. 67/73)

Додатни протокол (ДП) уз Споразум о примени гарантија у вези са Уговором о неширењу нуклеарног оружја Србија је потписала **3. јула 2009.** Припреме које претходе његовој ратификацији су у току.

До јула 2013. године, **139** држава је потписало ДП. У **120** држава ДП је ратификован.

Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије је надлежна за спровођење Додатног протокола у Србији.

РЕСУРСИ И УСЛУГЕ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ

- Пружа стручну помоћ за испуњавање захтева ДП.
- Даје помоћ при утврђивању активности које спадају у домен ДП према МААЕ.
- Организује информативне семинаре за сва физичка и правна лица која обављају активности у вези са ДП.
- Обезбеђује помоћ у припреми за посету инспектора МААЕ.

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ

Масарикова 5/XV
11000 Београд

тел: 011 3061 380
011 3061 313
факс: 011 3061 552

Info@srbatom.gov.rs

www.srbatom.gov.rs

ДОДАТНИ ПРОТОКОЛ

МЕЂУНАРОДНЕ АГЕНЦИЈЕ
ЗА АТОМСКУ ЕНЕРГИЈУ

ЗАХТЕВИ ИЗВЕШТАВАЊА ЗА СРБИЈУ

НОВЕ законске обавезе за индустрију, предузећа, медицинске установе, као и за истраживачко-развојне организације и универзитетете који спроводе истраживања везана за нуклеарну технологију

**Агенција за заштиту
од јонизујућих зрачења
и нуклеарну сигурност
Србије**

*надлежна за спровођење
Додатног протокола
у Републици Србији помоћи ће
у извршавању ваших обавеза*

Шта је Додатни протокол?

Додатни протокол је међународни, правно обавезујући споразум између државе и Међународне агенције за атомску енергију (МААЕ), који даје гаранције међународној заједници да држава потписница поштује Споразум о неширењу нуклеарног оружја. Имајући у виду верификацијону улогу МААЕ, Додатни протокол:

1. Појачава способност МААЕ да открије непријављене нуклеарне активности.
2. Обезбеђује шири увид у активности државе везане за развој и примену нуклеарне енергије.
3. Обавезује државу која је закључила ДП да пријави МААЕ информације везане за нуклеарна истраживања.
4. Омогућава инспекторима МААЕ проширен приступ нуклеарним објектима/постројењима, активностима и сродним локацијама.

Информације о ДП можете пронаћи на интернет адреси:

[www.iaea.org/Publications/Factsheets/
English/sg_overview.html](http://www.iaea.org/Publications/Factsheets/English/sg_overview.html)

Зашто је спровођење Додатног протокола важно за Србију?

- Указује да је Србија опредељена за спречавање ширења нуклеарног оружја.
- Помаже Србији да предупреди ненамерно развијање мреже за нелегалну трговину нуклеарним материјалима и технологијом.
- Повећава сигурност и безбедност и ниво поверења међу земљама у региону.

Шта је потребно пријавити?

1. Активности везане за истраживања и развој нуклеарног горивног циклуса која **не укључују** нуклеарни материјал (изворни или специјални фисибилни материјал). То су активности везане за развој следећих процеса:

- Хемијска обрада уранијума
- Обогаћивање уранијума
- Производња реакторског горива
- Реактори
- Постројења за експерименте са нуклеарном критичношћу
- Прерада реакторског горива
- Прерада средње и високо радиоактивног отпада који садржи Ru, високо обогаћени U или ²³³U

2. Објекти на локалитетима на којима се обављају нуклеарне активности.

3. Производња, увоз и извоз посебне опреме и материјала везаних за нуклеарну технологију.

4. Рудници и постројења за прераду руде.

5. Такође се могу пријавити и друге активности. Њихов детаљан опис дат је у документу Модел ДП (енг. Model Protocol Additional to the Agreement(s) Between State(s) and the Agency for the Application of Safeguards INFCIRC/540Corr), који се може преузети на нашој интернет страници.

**МААЕ МОЖЕ ДА ПОСЕТИ ЛОКАЦИЈУ НА КОЈОЈ СЕ
ОБАВЉАЈУ НАВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ.**

Следеће наведено **није потребно** пријављивати: активности у вези са основним или теоријским научним истраживањима; истраживања и развој индустријске примене радиоизотопа, примену радиоизотопа у медицини, хидрологији и пољопривреди; ефекте на здравље и животну средину и побољшано одржавање постојећег система.

Како пријавити активности?

Ако сте укључени у било коју од наведених активности или неке друге активности везане за нуклеарну технологију, потребно је да то пријавите Агенцији за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, која декларације на нивоу државе подноси МААЕ.

Агенцију за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије можете контактирати на следећи начин:

- Писаним путем на наведену адресу
- Или е-адресу: dp@srbatom.gov.rs
- Телефоном: 011 3061 380, 011 3061 313
- Факсом: 011 3061 552

За детаљне информације, формуларе декларације и додатна питања везана за ДП, посетите нашу интернет страницу:

www.dp.gov.rs

www.srbatom.gov.rs